

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: J. V.
zastoupen Mgr. Ing. Janem Zonkem, advokátem sídlem 702 00
Ostrava – Moravská Ostrava, Sadová 1585/7

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlím 128 01 Praha 2, Na Poříčním právu 1
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2021 č. j. MPSV-2021/184227-923, ve
věci dávky pomoci v hmotné nouzi doplatku na bydlení

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2021 č. j. MPSV-2021/184227-923 **se zrušuje**
a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě a doplněnou dne 4. 5. 2022 se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě ze dne 22. 9. 2021 č. j. 458467/2021/OOI, kterým mu nebyla dle § 33 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, přiznána dávka pomoc v hmotné nouzi doplatek na bydlení a výše uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno.

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí obsahuje několik právních a skutkových závěrů, které jsou nesprávné a neodůvodněné či nepřezkoumatelné. Nepřiznání doplatku na bydlení je odůvodňováno závěrem, že se u něho nejedná o případ hodný zvláštního zřetele. Rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné ohledně základní otázky pro posouzení podmínek pro doplatek na bydlení, a to o jaký typ ubytování se u něho jedná, zda o byt, jiný než obytný prostor, či ubytovací zařízení, a tedy z jakého důvodu je právě splnění podmínky tzv. případu hodného zvláštního zřetele podstatné pro posouzení splnění podmínek pro doplatek na bydlení a jaké jsou tedy tyto podmínky.
3. V napadeném rozhodnutí je samotné naplnění tzv. případu hodného zvláštního zřetele zúženo na otázku bydlení v azylovém domě, přičemž nepřiznání doplatku na bydlení je odůvodňováno závěrem, že odmítl ubytování v azylovém domě, které je dle § 33 odst. 6 zákona č. 111/2006 Sb., považováno za případ hodný zvláštního zřetele. Proti tomuto závěru žalobce namítal, že bydlení v azylovém domě není jediným případem, kdy by došlo ke splnění tzv. případu hodného zvláštního zřetele. Bydlení v azylovém domě (a podobných zařízeních jako domovech pro seniory, chráněné bydlení apod.) je upraveno ve větě třetí ust. § 33 odst. 6 zákona č. 111/2006 Sb. Stejně ust. § 33 odst. 6 zákona však upravuje (ve větě první a druhé) i jiné případy hodné zvláštního zřetele, jimiž se však napadené rozhodnutí nezabývá, a je tedy v tomto směru rovněž nepřezkoumatelné. Žalovaný učinil závěr, že se vlastním přičiněním připravil o možnost bydlení v zařízení, které je považováno dle zákona za případ hodný zvláštního zřetele. Tento závěr je však zjevně nesprávný. Je toho názoru, že správní orgán nikterak neodůvodnil, z jakého důvodu nelze ubytování, ve kterém bydlí, považovat za případ hodný zvláštního zřetele. V rozhodnutí je pouze obecně uvedeno, že ubytování v ubytovacím zařízení má sloužit k přechodnému období a nelze na tento typ bydlení poskytnout doplatek na bydlení dlouhodobě, když lze získat standardní formu bydlení či se lze ubytovat v zařízení sociálních služeb. Uvedené obecné konstatování není v první řadě podpořeno odkazem na nějaké konkrétní ustanovení zákona, ze kterého by vyplývalo. Toto obecné konstatování navíc není ve vztahu k jeho konkrétnímu bydlení nikterak odůvodněno. Nejsou uvedeny žádné konkrétní vlastnosti jeho nynějšího bydlení, z důvodu kterých se nejedná o standardní formu bydlení či z důvodů kterých by se měl snad ubytovat v zařízení sociálních služeb. V rozhodnutí žalovaného rovněž nejsou uvedeny žádné konkrétní vlastnosti jeho nynějšího bydlení, z důvodů kterých by měl bydlet v jiném přiměřeném bydlení ve smyslu § 33c odst. 1 či odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb., resp., z jakého důvodu se nejedná o přiměřené bydlení. Poznamenal, že se v jeho případě nejedná o nějaké „nadstandardní“ bydlení. Jeho současné ubytování lze považovat za přiměřené bydlení ve smyslu § 33c odst. 1 či odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb. K závěru správního orgánu, že na tento typ bydlení nelze poskytovat doplatek na bydlení dlouhodobě, namítal, že v případě jeho žádosti o doplatek na bydlení se nejednalo o nějaké dlouhodobé poskytování doplatku na bydlení, ale šlo o první žádost o doplatek na bydlení z důvodu výpadku příjmu. V rozhodnutí žalovaného jsou přitom uvedeny důvody, ze kterých vyplývá, že je naopak zcela přiměřené, aby nadále zůstal bydlet v nynějším ubytování a nebylo po něm požadováno, aby se přestěhoval do jiného bydlení. Zdůraznil, že v daném typu ubytování bydlí již několik let, má v něm svoje věci a navázány sociální vazby. Je zcela absurdní, aby byl v případě výpadku příjmu (a to nikterak dlouhodobému), nucen v podstatě bezprodleně měnit své ubytování, které ani není nikterak nadstandardní, ale spíše naopak. Vyslovil názor, že účelem doplatku na bydlení není nutit občany k násilnému přestěhování

do jiného ubytování, ale poskytnutí pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi (jak je uvedeno v § 1 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb.).

4. Žalobce dále namítal, že v rozhodnutí žalovaného jsou uvedeny některé skutkové závěry, které jsou nesprávné, neodůvodněné či nepřezkoumatelné. Žalovaný uvedl, že dne 8. 9. 2021 bylo telefonicky ověřeno, že je volné místo v azylových domech sv. Františka v Ostravě – Vítkovicích a Nové Šanci v Šilheřovicích. Tento skutkový závěr však nelze ověřit. Ve správním spise není obsažen žádný důkaz (např. potvrzení z uvedených azylových domů), že by v těchto azylových domech bylo volné místo. V rozhodnutí správního orgánu I. stupně se konstatuje, že žadatel se také může přestěhovat v rámci ubytovacího zařízení Hotelu, kde činí náklady na ubytování za 1 osobu, za 1 lůžko 140 Kč na jednu noc, tedy za 30 dní celkovou částku 4 200 Kč, dvoulůžkový pokoj na Hotelu je k dispozici za částku 3 500 Kč/osobu za měsíc. Tyto závěry jsou zřejmě odvozovány z listiny obsažené ve správním spise označené jako Ceník s kontaktem R. a Hotel. K této listině žalobce namítal, že má smlouvy o ubytování uzavřeny se společností Synator s.r.o, tj. se zcela jinou společností. Na internetových stránkách X je pak obsažen ceník se zcela jinými cenami, a to cenou od 700 Kč/noc či ubytování od 500 Kč/noc, což při 30 dnech za měsíc činí částky 21 000 Kč, resp. 15 000 Kč. V samotném napadeném rozhodnutí je přitom uvedeno, že při zkoumání nedostupnosti přiměřeného standardního bydlení bylo zjištěno, že v daném místě nejsou aktuálně byty ve vhodnější a v standardní formě pro osobu dostupné (obecní nebo byty na volném trhu), ekonomickými překážkami jsou vysoké vstupní náklady (jistota převyšující dvouměsíční nájemné, dezolátní stav nemovitosti), prostředky na vybavení bytu a zavedení odběru energií. Žalobce poukázal na to, že součástí správního spisu je rovněž listina - Informace o žadateli o byt přes Armádu spásy v České republice, z. s. ze dne 11. 8. 2021, ze které vyplývá, že požádal o zařazení do pořadníku k získání bytu. Žalobce dále odkázal na náhledy na internetové stránky X, které k doplnění žaloby předložil, na sdělení Statutárního města Ostrava ze dne 18. 8. 2021, jež je součástí správního spisu a na citovanou Informaci o žadateli o byt od Armády spásy v České republice, z. s. ze dne 11. 8. 2021, které jsou rovněž součástí správního spisu.
5. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Shrnul průběh správního řízení, odkázal na příslušnou právní úpravu a uvedl, že žaloba neobsahuje námitky, pro které žalobce považuje rozhodnutí za nezákonné. K namítané diskriminaci žalovaný uvedl, že ve všech existujících systémech sociálního zabezpečení jsou v různém poměru zastoupeny zásady solidarity a ekvivalence. Každý systém sociálního zabezpečení s sebou nese zvýhodnění určitých sociálních skupin, podle toho, je-li preferováno spíše hledisko solidarity nebo upřednostňována zásada ekvivalence. Tato úprava je vyhrazena zákonodárci, který nemůže postupovat libovolně, ale při stanovení preferencí musí přihlížet ke sledovaným veřejným hodnotám. Určitá zákonná úprava, jež zvýhodňuje jednu skupinu či kategorii osob oproti jiným, nemůže být sama o sobě bez dalšího označena za porušení principu rovnosti, tzn. diskriminovat.
6. U jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích k věci.
7. Krajský soud v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, dle

skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

8. Ze správních spisů zjistil krajský soud následující skutečnosti. Dne 4. 8. 2021 proběhlo ústní jednání na odboru sociální péče Úřadu městského úřadu Ostrava – Jih, kam se žalobce dostavil na podnět referátu pomoci v hmotné nouzi Úřadu práce Ostrava. U ústního jednání sdělil, že je v současné době v evidenci úřadu práce. Pracoval do konce června 2021 a bude opět pracovat od září 2021 jako ostraha objektu v Ostravě. Bydlí v ubytovacím zařízení X od 3/2013. Měsíční výše úhrady činí kolem 5 800 Kč, jedná se o jeden pokoj, kde bydlí sám. Zařízení pokoje je základní od ubytovny. Trvale je hlášen na adrese Z. 21. Šlo o obecní byt, z něhož byl exekučně vystěhován z důvodu nehrzení nákladů na bydlení. K vystěhování došlo v roce 2006. Žalobce vzal na vědomí, že o obecní byt již žádat nemůže. Žalobce u ústního jednání dále uvedl, že v současné době nemá možnost jiného bydlení než na výše uvedené adrese na ubytovně. Důvodem je jeho finanční situace. Byty ve vlastnictví fyzických osob jsou pronajímány za částky, které jsou pro něho vysoké. Obává se, že by takové náklady nebyl schopen hradit ze sociálních dávek. Nemá možnost získat peníze na úhradu nájemného dopředu nebo na úhradu dluhu na „zadlužený byt“, ani na kauci. Z finančních důvodů je pro něho i problém s pořízením základního vybavení do bytu, zapojením energií atd. Svou bytovou situaci bude dále řešit až po nástupu do zaměstnání, tj. v září 2021. Od 10/2021 již bude mít příjem. Ten by měl být kolem 10 000 Kč, popř. dle odpracovaných hodin. Dále se bude snažit získat sociální bydlení. V protokolu je zaznamenáno: sociální překážky – má exekuce. Žalobce vzal na vědomí sdělení sociální pracovnice, že další možnosti bydlení v nejnutnějším případě jsou azylové domy, noclehárny – má možnost se dostavit pro kontakty, adresy, popř. je nutné kontaktovat i širší rodinu. Přebрал kontakt na AS Volgogradská, vzal na vědomí, že mu bylo poskytnuto základní sociální poradenství. Žalobci bylo doporučeno, aby se v rámci svých možností snažil získat vhodné bydlení mimo ubytovnu.
9. Dne 11. 8. 2021 podal žalobce u Úřadu práce ČR – pobočka Krajské pobočky v Ostravě žádost o doplatek na bydlení. Téhož dne byl také poučen dle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. 11. 8. 2021 písemně podal žádost o byt přes Armádu spásy České republiky, z. s.
10. Na základě žádosti o informaci k vyhodnocení podmínek případu hodného zvláštního zřetele pro nárok žalobce na doplatek na bydlení obdržel správní orgán I. stupně od Úřadu městského obvodu Ostrava – Jih sdělení ze dne 18. 8. 2021 a přílohu, v níž bylo zaznamenáno v kolonce objektivní nedostupnosti přiměřeného standardního bydlení, že v daném místě aktuálně nejsou byty ve vhodnější a standardní formě pro osobu žalobce dostupné (obecní nebo byty na volném trhu). Co se týká subjektivní nedostupnosti přiměřeného standardního bydlení, jsou zde uvedeny ekonomické překážky – vysoké vstupní náklady (jistota převyšující dvouměsíční nájemné, desolátní stav nemovitosti) a jiné překážky, a to prostředky na vybavení bytu a zavedení odběru energií. Dále se z přílohy podává, že zde existují vazby osoby žalobce k místu skutečného pobytu (tzv. středisko zájmu), a to ekonomické vazby – evidence na ÚP a sociální vazby – jeho dlouhodobý pobyt v místě skutečného pobytu s vytvořenou širší vazbou.
11. Součástí správního spisu je i Smlouva o ubytování ze dne 1. 3. 2021, kterou žalobce uzavřel v pozici ubytovaného se společností Synator s.r.o., smlouva s platností od 1. 3. 2021 do 31.

12. 2021, dle níž žalobce je ubytován na pokoji č. 9/10 (bez bližší specifikace nemovitosti), částka za ubytování činí 5 500 Kč měsíčně + poplatky.

12. Dne 22. 9. 2021 vydal Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Ostravě rozhodnutí, kterým žalobci nepřiznal doplatek na bydlení. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán I. stupně mimo jiné konstatoval, že žalobci byly nabídnuty finančně přijatelnější alternativy, a to konkrétně azylové domy sv. Františka v Ostravě – Vítkovicích a Nové Šanci v Šilheřovicích, kde byla telefonicky ověřena volná kapacita zařízení. Dle správního orgánu I. stupně žalobce se také může přestěhovat v rámci ubytovacího zařízení hotelu X, kde činí náklady na ubytování za 1 osobu, za 1 lůžko 140 Kč/noc, tedy za 30 dnů celkovou částku 4 200 Kč. Dvoulůžkový pokoj na Hotelu X je k dispozici za částku 3 500 Kč/osobu za měsíc. Kapacita ubytovacího zařízení Hotel X není dlouhodobě obsazena, což bylo ověřeno sociální pracovníci z oddělení hmotné nouze Jih 2. Správní orgán uvedl, že tuto nabídku žalobce odmítl. Správní orgán I. stupně uzavřel, že vzhledem k tomu, že žalobce odmítl možnost dostupného přiměřeného ubytování v pobytovém zařízení sociálních služeb (azylový dům), kdy v případě ubytování v azylovém domě byl by vždy považován za případ hodný zvláštního zřetele podle § 33 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi, nepovažuje jeho případ za hodný zvláštního zřetele.
13. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž poznamenal, že k vyjádření k podkladům rozhodnutí se ve stanovené době nedostavil z důvodu přetrvávajících zdravotních potíží po očkování z 23. 9. 2021 na Covid - 19. Tyto potíže trvají dosud a nedovolují mu si přivydělat na slušné živobytí. Dalším důvodem je jeho dosud nevyřízená žádost o starobní důchod. Třetí důvod vidí v azylových domech, kde bydlí lidé, které čtyři roky chytal v obchodních domech, co by zloděje spotřebního zboží a potravin, což je možné ověřit u kriminálních služeb, kde podával svědectví, a obává se tudíž o své zdraví. Poukázal také na to, že byl zrušen zákon o bezdoplatkových zónách. V protokolu sepsaném u správního orgánu I. stupně dne 18. 10. 2021 žalobce sdělil, že trvá na podaném odvolání. Cítí se diskriminován ze strany státu. V současné době je na tom zdravotně špatně.
14. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 19. 11. 2021 č. j. MPSV-2021/184227-923 odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Dle žalovaného postup prvoinstančního správního orgánu byl v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi. Žalovaný uvedl, že dávka doplatek na bydlení nebyla žalobci přiznána z toho důvodu, že odmítl bydlení v zařízení sociálních služeb. I když pobytové sociální služby nejsou standardním bydlením, jsou pro účely nároku na doplatek bydlení považovány vždy za případ hodný zvláštního zřetele. Bydlení v ubytovacím zařízení sloužit pouze k přechodnému období a nelze na tento typ bydlení poskytovat doplatek na bydlení dlouhodobě, když lze získat standardní formu bydlení či se lze ubytovat v zařízení sociálních služeb. Žalovaný poukázal na to, že žalobce byl již po podání žádosti o doplatek na bydlení upozorněn na nutnost povinně si hledat standardní formu bydlení a byl poučen o situacích, které nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele. Dle žalovaného v průběhu řízení bylo prvoinstančním správním orgánem zjištěno, že v azylových domech sv. Františka v Ostravě – Vítkovicích a Nové Šanci v Šilheřovicích je volné místo. Žalobce byl o volných místech poučen a rovněž byl srozuměn s tím, že bydlení v azylových domech je upřednostňováno před bydlením v ubytovacím zařízení. Žalovaný konstatoval, že žalobce namítal, že do azylového domu jít nemůže, azylový dům pro něho není řešení. Bydlení v azylových domech odmítl z důvodu věku, a proto, že má na ubytovně svůj klid,

má zde své věci, které by musel umístit jinde. Žalovaný uvedl, že žalobce se vlastním přičiněním připravil o možnost bydlení v zařízení, které je považováno dle zákona o pomoci v hmotné nouzi za případ hodný zvláštního zřetele, a poskytování doplatku na bydlení. Žalovaný rovněž poznamenal, že posuzování nároku na starobní důchod ani zdravotní stav žalobce nemá vliv na nepřiznání doplatku na bydlení. Zopakoval, že doplatek na bydlení nebyl žalobci přiznán z důvodu, že odmítl bydlení v zařízení, které je považováno za případ hodný zvláštního zřetele, nikoli z důvodu bezdoplatkové zóny. Dle žalovaného nelze zohlednit ani námitky, že v azylových domech bydlí lidé, které žalobce v minulosti usvědčil z krádeží v obchodních centrech. Žalovaný uvedl, že žalobce bydlí v ubytovacím zařízení dlouhodobě, avšak tato skutečnost nebrání tomu, aby si hledal standardní formu bydlení, k jejíž úhradě může být poskytnut doplatek na bydlení, zejména když se ocitl bez finančních prostředků. Žalovaný dospěl k závěru, že prvoinstančním správním orgánem byly zhodnoceny všechny skutečnosti mající vliv na poskytování doplatku na bydlení.

15. Soud doplnil dokazování, a to výsledkem žalobce jako účastníka řízení a listinnými důkazy. Z výpovědi žalobce soud zjistil, že v minulosti bydlel v obecním bytě, jak se podává z obsahu správních spisů. Z důvodu neplacení nájemného došlo k ukončení nájmu a následnému vystěhování. Tak, jak správní orgán po něm požadoval, podal žádost o sociální bydlení přes Armádu spásy. Pouze o sociální bydlení měl zájem, neboť si byl vědom své sociální a ekonomické situace, aby vše finančně zvládl. Z důvodů finančních neusiloval o získání nájmu bytu od obce či společnosti RPG, resp. Heimstaden či fyzické osoby. Neměl žádné finanční úspory, žádný majetek, neměl finanční prostředky na zaplacení kauce, která se běžně požaduje, ani na zaplacení příslušného obvyklého dvojnásobku měsíčního nájemného předem. Během devíti let, co k datu vydání napadeného rozhodnutí bydlel v předmětném ubytovacím zařízení, i dříve, žádal o doplatek na bydlení, a to v době, kdy byl bez zaměstnání. V minulosti mu byl doplatek na bydlení přiznán. Sociální pracovníci sdělili, že o doplatek na bydlení dne 11. 8. 2021 požádal z důvodů své aktuální nepříznivé situace a že se jedná v zásadě jen o překlenutí určitého krátkého časového období, po které se dá zdravotně do pořádku a bude moci nastoupit do práce. Sociální pracovníci oznámili, že do zaměstnání nastoupí 1. 9. 2021. K tomu však nedošlo, protože přetrvávaly jeho zdravotní problémy související s tím, že jako ostraha v prodejně Lidl po dobu 1,5 roku 200 hodin měsíčně nosil roušku, následkem čehož měl zdravotní problémy i se srdcem. Jeho zdravotní stav zhoršilo i očkování proti nákaze Covid-19. V důsledku zdravotních potíží nakonec nastoupil do práce až 7. 12. 2021 a pracuje dosud. V době podání žádosti o doplatek na bydlení neměl žádné finanční úspory. V předmětném ubytovacím zařízení měl své osobní věci, ledničku, televizi. V případě vystěhování by tyto věci musel někam umístit. Nechtěl bydlet v azylovém domě. Moc dobře věděl, jak to tam vypadá. Sice na pokoji mohou bydlet dvě osoby, ale v takovém typu zařízení jsou lidé s problémovým charakterem. Nepochybně s ohledem na svůj styl života by se s nimi dostal do konfliktu, neboť tito lidé nedodržují pravidla. S takovými lidmi by nechtěl bydlet. Toto řekl i sociální pracovníci s poznámkou, že tam může nechat ubytovat svého otce. V době, kdy podával žádost, si zjišťoval, kolik činí náklady na bydlení v nájemním standardním bytě. Náklady byly vyšší, než platil v ubytovacím zařízení. Měl by i s přestěhováním věci zvýšené výdaje. Žalobce dále tvrdil, že si není vědom toho, že by mu sociální pracovníci nabídla možnost požádat o mimořádnou sociální dávku na úhradu kauce. Tvrdil také, že

v minulosti, když žádal o příspěvek na bydlení, nebyl sociální pracovníci poučován o tom, že si má hledat standardní bydlení v nájemním bytě.

16. Na návrh žalovaného soud dokazování doplnil sdělením Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Ostravě, z něhož bylo zjištěno, že žalobce byl veden v evidenci uchazečů o zaměstnání v době od 14. 7. 2021 do 6. 12. 2021. Předchozí evidence byly od 26. 11. 2019 do 29. 1. 2020. Nárok na podporu v nezaměstnanosti neměl. Na návrh žalovaného soud dále dokazování doplnil listinou s datem 4. 3. 2020 označenou jako poučení, z níž bylo zjištěno, že žalobce jako žadatel dávky doplatek na bydlení byl kromě jiného poučen ve smyslu zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách posouzení případů hodných zvláštního zřetele. Z protokolu o ústním jednání ze dne 4. 3. 2020 bylo zjištěno, že žalobce se dostavil na doporučení dávkové pracovnice z Oddělení hmotné nouze Úřadu práce, pobočky Ostrava – Mariánské Hory, aby si našel standardní formu bydlení. Žalobce sdělil, že užívá substandardní formu bydlení – ubytovnu na adrese O. – Z., V. 2498/122. Jeho zdravotní stav není dobrý. Má pracovní omezení. V protokole se konstatuje, že žalobci bylo poskytnuto základní sociální poradenství ohledně pronájmu obecního bytu. Nájemní byt od města Ostravy lze získat za podmínky, že žadatel nemá exekuci. Jmenovaný má ale několik exekucí, takže si nemůže podat přihlášku do výběrového řízení o obecní byt. Další možností je bydlení v nájmu se souhlasem vlastníka bytu nebo v podnájmu se souhlasem bytového družstva. Klient ale nemá finanční prostředky na zaplacení kauce. K tomu sociální pracovnice dále do protokolu uvedla, že vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a finančním možnostem, nemá jmenovaný v současné době jinou možnost bydlení než ubytování na ubytovně.
17. Soud provedl důkaz lékařskou zprávou praktického lékaře žalobce MUDr. P. D., z níž bylo zjištěno, že žalobce v srpnu 2021 nebyl ošetřen v jeho ambulanci, ošetřen byl v září 2021 s předpisem léků a změřením tlaku, bez subjektivních stesků. V listopadu 2021 byl ošetřen s dušností a odeslán ke kardiologickému vyšetření, kdy později po dalších vyšetřeních byla zjištěna hypertrofická kardiomyopatie. V období srpen až listopad 2021 nebyl v pracovní neschopnosti vystavenou touto ambulancí.
18. Další důkazy soud pro nadbytečnost neprovedl.
19. Podle ustanovení § 33 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi ve znění pozdějších předpisů má nárok na doplatek na bydlení vlastník bytu, který jej užívá, nebo jiná osoba, která užívá byt na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, jestliže by po úhradě odůvodněných nákladů na bydlení snížených o příspěvek na bydlení podle jiného právního předpisu byl a) příjem vlastníka bytu nebo jiné osoby, která užívá byt, zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí osoby (§ 24), nebo b) příjem společně posuzovaných osob zvýšený o vyplacený příspěvek na živobytí nižší než částka živobytí společně posuzovaných osob (§ 24); právní titul k užívání bytu je přitom nezbytné prokázat písemným dokladem, přičemž předložení čestného prohlášení k tomuto účelu nestačí.
20. Dle odstavce 2 citovaného ustanovení je podmínkou nároku na doplatek na bydlení získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k jejím celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3 násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.

21. Odstavec 3 citovaného ustanovení uvádí, že nárok na doplatek na bydlení nevznikne, pokud osoba bez vážného důvodu odmítne možnost přiměřeného bydlení, které je povinna si aktivně hledat; za tímto účelem je osoba také povinna o pomoc při získání takového bydlení požádat obec, ve které má trvalý pobyt či ve které se skutečně zdržuje. Obec je povinna žádost posoudit. Pokud osobě, která ji o pomoc při získání přiměřeného bydlení požádala, nabídka takového bydlení ze strany obce nebyla učiněna, vydá jí obec písemné doporučení dalšího postupu. Pokud nabídka přiměřeného bydlení nebyla osobou akceptována, sdělí to obec příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi. Ustanovení vět první a druhé se nepoužijí u osoby, které byl poskytnut příspěvek na zvláštní pomůcku podle jiného právního předpisu, ze kterého byla financována úprava bytu, a u osoby obývací byt zvláštního určení, jestliže její zdravotní stav zvláštní úpravu tohoto bytu vyžaduje.
22. Podle odstavce 6 citovaného ustanovení v případech hodných zvláštního zřetele může orgán pomoci v hmotné nouzi určit s využitím informace pověřeného obecního úřadu nebo újezdního úřadu podle § 35a odst. 1, že za vlastníka nebo jinou osobu užívající byt považuje i vlastníka nebo osobu užívající na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu, za účelem bydlení jiný než obytný prostor, za předpokladu, že uvedený prostor splňuje standardy kvality bydlení podle § 33b odst. 1. Dále může v případech hodných zvláštního zřetele orgán pomoci v hmotné nouzi s využitím informace pověřeného obecního úřadu nebo újezdního úřadu podle § 35a odst. 1 určit, že za osobu užívající byt považuje i osobu užívající na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu za účelem bydlení ubytovací zařízení podle § 33a odst. 3 v případě doporučení obce, na jejímž katastrálním území se ubytovací zařízení nachází, vydaného podle § 33 odst. 3. Za případ hodný zvláštního zřetele se považuje vždy osoba ubytovaná v domově pro seniory, domově pro osoby se zdravotním postižením, domově se zvláštním režimem, chráněném bydlení, domě na půl cesty, terapeutické komunitě, zařízení služeb následné péče, zdravotnickém zařízení lůžkové péče nebo v azylovém domě podle zákona o sociálních službách; ustanovení § 8 odst. 3 až 5 a § 33b se v tomto případě nepoužijí. Pro prokázání právního titulu k užívání prostorů uvedených ve větách první až třetí se použije odstavec 1 obdobně.
23. Ustanovení § 33a odst. 1 výše citovaného zákona stanovuje, že bytem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle stavebního zákona nebo jsou zkolaudovány jako byt.
24. Dle odstavce 2 jiným než obytným prostorem se pro účely tohoto zákona rozumí prostor, který je na základě smlouvy, rozhodnutí nebo jiného právního titulu určen pro bydlení, a který zároveň splňuje standardy kvality bydlení podle § 33b odst. 1. Pro prokázání právního titulu k užívání jiného než obytného prostoru uvedeného ve větě první se použije § 33 odst. 1 obdobně.
25. Podle odstavce 3 se ubytovacím zařízením pro účely tohoto zákona rozumí ubytovací zařízení splňující podmínky uvedené v § 21a zákona o ochraně veřejného zdraví, jestliže je ubytování v těchto zařízeních poskytováno na dobu delší než dva měsíce v období šesti měsíců po sobě jdoucích. Pokud je ubytování poskytováno v ubytovacích zařízeních podle věty první, odstavec 2 a § 33b se v tomto případě nepoužijí.

26. Odstavec 4 uvádí, že za byt se pro účely tohoto zákona považuje též soubor místností, které tvoří stavbu pro individuální či rodinnou rekreaci, nebo samostatná místnost, která tvoří stavbu pro individuální či rodinnou rekreaci, pokud jsou tyto stavby užívány vlastníkem k trvalému bydlení a pokud splňují standardy kvality bydlení podle § 33b odst. 1.
27. Podle odstavce 5 v případech hodných zvláštního zřetele lze s využitím informace pověřeného obecního úřadu nebo újezdního úřadu podle § 35a odst. 1 pro účely tohoto zákona za byt považovat i část bytu, pokud byt splňuje podmínky podle odstavce 1. Pokud v tomto bytě žije více osob, které se pro tyto účely společně neposuzují, určuje se výše odůvodněných nákladů na bydlení za celý byt, a je-li na tento byt těmito osobám poskytován příspěvek na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře, odečte se tento příspěvek od odůvodněných nákladů na bydlení za celý byt, a dále se postupuje podle § 8. Odečte-li se příspěvek na bydlení postupem uvedeným ve větě druhé, platí, že pro účely zjišťování nároku na doplatek na bydlení a jeho výše se tento příspěvek již znovu neodečítá.
28. Ustanovení § 33c odst. 1 citovaného zákona uvádí, že za případ hodný zvláštního zřetele podle § 33 odst. 6 věty první či druhé nebo podle § 33a odst. 5 nelze považovat situaci, kdy osoba, popřípadě osoby s ní společně posuzované, a) bez vážných důvodů opustily předchozí bydlení v bytě podle § 33a odst. 1, b) nejsou s obcí, v níž mají skutečný pobyt, popřípadě s místem, které je z této obce běžně dostupné, spjaty, c) jsou s obcí, v níž mají skutečný pobyt, popřípadě s místem, které je z této obce běžně dostupné, spjaty a zároveň pro ně v uvedené obci nebo v uvedeném místě je dostupné jiné přiměřené bydlení.
29. Podle odst. 2 při hodnocení plnění podmínky sepětí osoby s obcí se posuzuje zejména, a) zda osoba v uvedené obci vykonává výdělečnou činnost, a to s výjimkou osoby, která je uvedena v § 3 odst. 1 písm. a) bodech 1 až 10, b) zda je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání u krajské pobočky Úřadu práce, v jejímž územním obvodu se zdržuje, a plní povinnosti uchazeče o zaměstnání na kontaktním pracovišti této krajské pobočky Úřadu práce, v jehož obvodu je uvedená obec, a to s výjimkou osoby, která je uvedena v § 3 odst. 1 písm. a) bodech 1 až 10, c) zda osoba v této obci žije s rodinou, d) zda osoba v této obci má nezaopatřené děti, které zde plní povinnou školní docházku nebo se zde soustavně připravují na budoucí povolání, e) zda osoba v této obci pobývá ze zdravotních důvodů, nebo f) zda popřípadě existují jiné významné důvody, neuvedené v písmenech a) až e), které osobu k obci váží.
30. Odstavec 3 stanoví, že při hodnocení plnění podmínky dostupnosti jiného přiměřeného bydlení se zjišťuje, zda je v obci pro tuto osobu dostupné jiné přiměřené bydlení v bytě podle § 33a odst. 1, popřípadě v pobytovém zařízení sociálních služeb, a zjišťuje se též, zda u osoby není předpoklad dostupné bydlení jinak získat a udržet, i když si jej aktivně hledá.
31. Co se týká námitek žalobce ohledně skutkových závěrů žalovaného, soud předesílá, že z ust. § 33 výše citovaného zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů plyne, že doplatek na bydlení může být po splnění podmínek poskytován do různých typů bydlení, a to do bytu nebo jeho části, do jiného než obytného prostoru, do ubytovacího zařízení, do pobytové sociální služby a do stavby pro individuální či rodinnou rekreaci, užívá-li ji vlastník. Žalovaný, jak plyne z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, vycházel z toho, že žalobce požádal o dávku pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení dne 11. 8. 2021 k úhradě ubytování v ubytovacím

zařízení Hotel – X, O. – Z., V. 2498/122, v němž užívá pokoj č. 10, přičemž v uvedeném objektu bydlí od března 2013. Správní orgány ve svých rozhodnutích ovšem neuvedly žádný důkaz, z něhož učinily skutkový závěr, že se jednalo právě o ubytovací zařízení. Z obsahu správních spisů plyne, že žádné důkazy o tom, o jaký typ bydlení se fakticky jedná, si správní orgány neobstaraly. Jejich závěr, že se jedná o ubytovací zařízení dle § 33a odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb., je proto nepřezkoumatelný. Ohledně základní otázky pro posouzení podmínek pro doplatek na bydlení, tedy otázky, o jaký typ bydlení se jednalo, je za tohoto stavu rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Důvodnou soud shledává i žalobní námitku žalobce, že ve správních spisech není obsažen žádný důkaz, že v rozhodném období bylo v azylových domech sv. Františka v Ostravě – Vítkovicích a v Nové Šanci v Šilheřovicích volné místo. Pokud správní orgány vycházejí z jakéhosi telefonického ověření ze dne 8. 9. 2021, pak ani o tom ve spise není jakýkoli relevantní podklad.

32. Další okruh žalobních námitek žalobce se týká posouzení otázky, zda se v jeho případě jednalo o případ hodný zvláštního zřetele. V obecné rovině soud poznamenává, že případ hodný zvláštního zřetele se ve smyslu § 33c zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, hodnotí u osob, které užívají ubytovací zařízení, jiný než obytný prostor nebo část bytu. Pojem „případ hodný zvláštního zřetele“ je definován podmínkami pro jeho posouzení v § 33c uvedeného zákona.
33. Krajský soud souhlasí s žalobní námitkou žalobce, že žalovaný samotné naplnění tzv. případu hodného zvláštního zřetele zúžil toliko na otázku bydlení v azylovém domě a nepřiznání doplatku na bydlení odůvodnil závěrem, že odmítl ubytování v azylovém domě, které je dle výše citovaného § 33 odst. 6 zákona č. 111/2006 Sb., vždy považováno za případ hodný zvláštního zřetele. Soud správním orgánům vytýká, že jejich úvahy nejsou logickým vyústěním řádně zjištěného skutkového stavu a hodnocení skutkových zjištění. Soud předně opakuje, že správní orgány si především neobstaraly žádné důkazy o tom, o jaký typ bydlení se u žalobce jednalo, což je otázka zásadní pro posouzení jeho žádosti o doplatek na bydlení a hodnocení, zda šlo o případ zvláštního zřetele hodný či nikoli. Soud souhlasí s žalobcem, že bydlení v azylovém domě není jediným případem, kdy by došlo ke splnění tzv. případu hodného zvláštního zřetele. V § 33 odst. 6 zákona č. 111/2006 Sb., jsou uvedeny typy bydlení, u nichž orgán pomoci v hmotné nouzi hodnotí pro nárok na doplatek na bydlení, zda se jedná o případy hodné zvláštního zřetele, k nimž patří kromě jiného i bydlení v ubytovacím zařízení. Soud souhlasí s žalobcem, že v napadeném rozhodnutí není nikterak odůvodněno, z jakého důvodu nelze typ ubytování, ve kterém bydlel, kterážto otázka je dosud sporná, neboť správní orgány si k ní neopatřily žádné důkazy, jak výše uvedeno, považovat za případ hodný zvláštního zřetele. Z obsahu správního spisu plyne, že žalobce v předmětném objektu, který označuje za ubytovnu, bydlí od března 2013. O nájemní bydlení v obecním bytě přišel v roce 2006 z důvodu nehrazení nákladů na bydlení a byl exekučně vystěhován. Užívání sporného typu bydlení žalobce odůvodnil svou finanční a sociální situací, zdůraznil, že nemá možnost získat peníze na úhradu nájemného předem, ani nemá finanční prostředky na úhradu běžného nájemného, na zaplacení kauce, nemá ani finanční prostředky na přestěhování se, ani na vybavení standardního bytu, poukazoval také na svůj špatný zdravotní stav, přičemž skutečnost, že žalobce v rozhodném období měl vážné zdravotní problémy, bylo prokázáno lékařskou zprávou jeho praktického lékaře, jíž soud provedl důkaz. Ze správního spisu vyplývá, že správní orgány sice zkoumaly podmínky pro posouzení, zda se

jedná o případ hodný zvláštního zřetele a ve smyslu § 33c z. č. 111/2006 Sb., zkoumaly skutečnost, zda v místě pobytu žalobce není jiné dostupné přiměřené bydlení, přičemž z úřadu Městského obvodu Ostrava – Jih získaly informaci, že v daném místě nejsou aktuálně byty ve vhodnější a standardní formě pro osobu žalobce dostupné, že jsou na jeho straně i ekonomické překážky, jako jsou vysoké vstupní náklady (jistota převyšující dvouměsíční nájemné, dezolátní stav nemovitosti), nedostatek prostředků na vybavení bytu a zavedení odběru energií, že k místu skutečného pobytu má žalobce vazby evidencí na úřadu práce a má zde i sociální vazby s ohledem na dlouhodobý pobyt v místě skutečného pobytu s vytvořenou širší sociální vazbou (§ 33c zákona č. 111/2006 Sb.), přesto uvedená zjištění nehodnotily a závěr, že situace žalobce není případem hodným zvláštního zřetele, zúžily toliko na otázku bydlení v azylovém domě a pominuly tu skutečnost plynoucí z ust. § 33 zákona č. 111/2006 Sb., že bydlení v azylovém domě není jediným případem, kdy by došlo ke splnění tzv. případu hodného zvláštního zřetele. Správní uvážení tak není logickým vyústěním uvedených skutkových zjištění. V daných souvislostech soud poukazuje na to, že z článku 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod plyne, že každý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek. Jedná se o sociální právo, jehož podstatou a smyslem je zajištění lidské důstojnosti. Soud souhlasí s žalobcem, že smyslem a účelem zákona č. 111/2006 Sb., při hodnocení nároku na doplatek na bydlení, jistě není nutit občany k násilnému přestěhování se do jiného typu ubytování – azylového domu za situace, kdy tato osoba užívá typ bydlení, s nímž zákon rovněž spojuje nárok na doplatek na bydlení.

34. Krajský soud s ohledem na shora uvedené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a dále proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.]. V souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán výše uvedenými právními názory soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
35. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalobci žádné náklady prokazatelně nevznikly. O odměně a náhradě hotových výdajů ustanoveného zástupce bylo rozhodnuto samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 20.10.2022

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje